

Nejvyšší státní zastupitelství a Nejvyšší soud uspořádali 23. listopadu 2016 v Brně tiskovou konferenci k problematice peněžitých trestů. Tiskové konference se účastnili nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman, předseda Nejvyššího soudu Pavel Šámal, předseda trestního kolegia Nejvyššího soudu František Púry a generální ředitel Vězeňské služby Petr Dohnal, foto Petr Malý.

Společná tisková zpráva Nejvyššího soudu a Nejvyššího státního zastupitelství

Brno 23. listopadu 2016 - Nejvyšší státní zastupitelství a Nejvyšší soud společně usilují o změnu praxe tak, aby soudy v České republice v mnohem větší míře udělovaly peněžitě tresty jako alternativu nebo doplňující sankci k trestu odnětí svobody. Obě instituce mimo jiné uspořádají v průběhu roku 2017 odborné semináře pro soudce, státní zástupce i policisty.

Podle statistik peněžitě tresty tvoří jen zhruba 4 % všech trestů ukládaných českými soudy (údaje za roky 2014 a 2015). Většina z nich je přitom udělena ve spojitosti s trestnou činností v dopravě. Peněžitě tresty jsou přitom účinným majetkovým postihem například pachatelů majetkové a hospodářské trestné činnosti. V této oblasti kriminality jsou ale ukládány zatím spíše vzácně. Praxe jednotlivých soudů napříč Českou republikou se navíc liší kraj od kraje, okres od okresu. Nejvíce peněžitých trestů udělují okresní soudy v působnosti Krajského soudu v Brně (plnou třetinu všech peněžitých trestů udělených soudy v ČR).

Situace v České republice je tak neporovnatelná se západní Evropou, kde soudy využívají tento typ postihu takřka v celém spektru své rozhodovací činnosti na trestním úseku. Například v Německu tvoří peněžitě tresty více než 80 % všech udělovaných trestů, v regionu s centrem v Brémách je to dokonce až 88%. V Rakousku je peněžitých trestů dlouhodobě zhruba třetina. V Nizozemsku zákon o peněžitých trestech z roku 1983 stanovuje, že peněžitý trest má být upřednostněn před trestem odnětí svobody, a to u všech trestných činů, dokonce i v případě, kdy lze uložit doživotní trest odnětí svobody.

Nejvyšší soud problematiku udělování alternativních trestů, a tedy i peněžitých, dlouhodobě sleduje. Velice podrobně zmapoval a zveřejnil praxi ukládání alternativních trestů napříč českou justicí za roky 2010 a 2011. V srpnu letošního roku oslovil opět všechny soudy v republice, aby mu zasílaly své nedávné rozsudky, kde udělily peněžitě tresty, za účelem nových analýz. Z těch by mohla vzejít obecná doporučení pro trestní soudce. Konkrétně nyní Nejvyšší soud zpracovává 212 rozsudků, které mu zaslalo 39 soudů. Dalších 23 soudů se k problematice vyjádřilo a poslalo připomínky nebo vlastní podněty.

Podle nejvyššího státního zástupce Pavla Zemana můžou citelné peněžitě sankce pomoci zejména v boji se závažnou ekonomickou kriminalitou. „Peněžitý trest považuji za jeden z velice efektivních nástrojů trestní politiky, neboť přiměřená finanční sankce je skutečným postihem pro každého, kdo zná cenu peněz, a proto je nutné, aby soudci, státní zástupci a policie spojili své síly a institut peněžitého trestu začali častěji využívat,“ hodnotí Pavel Zeman.

Na připravovaných společných seminářích budou Nejvyšší státní zastupitelství a Nejvyšší soud předávat nashromážděné poznatky dále soudcům, státním zástupcům a také policistům z celé ČR, aby bylo naplňováno ustanovení § 39 odst. 7 trestního zákoníku:

§

„Získal-li nebo snažil-li se získat pachatel trestným činem majetkový prospěch, přihlédne k tomu soud při

Nejvyšší soud spolu s Nejvyšším státním zastupitelstvím budou usilovat o to, aby v každé takové vhodné věci byl peněžitý trest uložen. „Přitom je nutné, aby už v přípravném řízení trestním byly zjišťovány majetkové poměry obviněného jako předpoklad pro udělení peněžitého trestu podle § 39 odst. 7 trestního zákoníku, zejména aby ve vhodných případech bylo postupováno podle trestního řádu a zákona č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení,“ zdůrazňuje předseda Nejvyššího soudu prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D. nutnost odpovídajícího postupu už od počátku celého trestního řízení. S uvedenou problematikou rovněž úzce souvisejí § 344a, § 344b, §§347 – 349, trestního řádu 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Mgr. Petr Tomíček, mluvčí Nejvyššího soudu

Mgr. Petr Malý, mluvčí Nejvyššího státního zastupitelství

*

Statistické údaje k peněžitým trestům ke stažení [zde](#).

Tiskovou konferenci živě vysílala také zpravodajská stanice ČT24, záznam ke zhlédnutí ve videoarchivu ČT:

Zdroj: ceskatelevize.cz/ivysilani

